

رخداد

دادگاه قدیمی‌ترین زن زندانی متهم به قتل بار دیگر بر گزار نشد

■ **شرق:** جلسه دادگاه قدیمی‌ترین زن زندانی متهم به قتل این بار به دلیل نایمنن قضای تجدید شد. این زن که «فاطمه مطیع» نام دارد از تیر سال ۷۲ به دنبال قتل مردی به نام «حمید» دستگیر شدد او را بازجویی‌های اولیه به قتل اقرار کرد اما سپس گفته‌هایش را پس گرفت فاطمه در این سال‌ها چند بار به قصاص محکوم یا تبرئه شده اما هیچ‌یک از این احکام قطعی نبافته و اکنون پرونده در شعبه ۱۰۵ دادگاه عمومی شهری در حال رسیدگی است اما وقت‌های رسیدگی که این شعبه تعیین می‌کند هر بار به دلالی به تعویق می‌افتد.دیروز نیز قرار بود فاطمه محاکمه شود که به دلیل نایمنن قاضی جلسه محاکمه بر گزار نشد.عبدالصمد مرشاهی – وکیل فاطمه – در این‌باره گفت: برخلاف اینکه وقت ویژه برای رسیدگی تعیین شده بود اما محاکمه به دلیل غیبت قاضی بر گزار نشد.دیروز یکی از شهود در جلسه دادگاه حاضر بود.

توهم شیشه‌ای، دلیل پدر کشی

■ **شرق:** پسر جوانی بر اثر توهم ناشی از مصرف شیشه با وارد کردن ضربه سنگ بر سر پدرش او را به قتل رساند این پسر ساکن شاهین‌شهر ساعت هشت صبح روز ۲۱ اردیبهشت هنگامی که پدرش خواب بود دست به جنایت زد و متواری شد اما با انجام تحقیقات پلیسی به دام افتاد و به دلیل نداشتن تعادل روحی به بیمارستان تخصصی بیماران روانی منتقل شد و در حال حاضر تحت درمان است.

اغفال دختران در سایت همسر یابی

■ **شرق:** فردی که را هاندازی سایت همسر یابی از دختران جوان سوءاستفاده می‌کرد، دستگیر شد. «سرهنگ مرتضویان» رییس پلیس فتای استان کهگیلویه و بویراحمد در این‌باره گفت: بپرو شکایت دختری مبنی بر دریافت ای‌میل‌های تهدیدآمیز ماموران اقدامات خود را برای شناسایی این فرد یا افراد آغاز کردند. وی افزود: بنا بر اظهارات شاکی چندی بیش از طریق یکی از سایت‌های همسر یابی با فردی آشنا شد و پس از مدتی بنا به درخواست متهم چندین مکس خود را برای او ارسال کرد. مرتضویان با بیان اینکه شاکی پس از مدتی با دریافت ای‌میل‌هایی مورد تهدید قرار گرفت، گفت: کارشناسان پلیس فتا در بررسی‌ها، متهم را شناسایی و پس از عملیاتی وی را دستگیر کردند.

شکار «شغال‌ها»

■ **شرق:** فرمانده انتظامی شرق استان تهران از دستگیری اعضای باند پنج‌تفری موسوم به باند «شغال‌ها» در شهرستان پیشوا خبر داد. «سرهنگ فتحی» با بیان اینکه ماموران انتظامی با انجام تحقیقات مخفیگاه باندی معروف به «شغال‌ها» را در اطراف شهرستان پیشوا شناسایی کردند، گفت: اعضای این باند مخوف دارای سوابق متعدد شرات، نزاع، درگیری مسلحانه، مزاحمت برای نوامیس و زورگیری بودند. وی افزود: هنگام دستگیری اعضای این باند، متهمان اقدام به تیراندازی به سمت ماموران کردند که پلیس نیز با آنها در گیر شد. فتحی با بیان اینکه پنج نفر از اعضای اصلی این باند در این عملیات دستگیر و پس از تکمیل پرونده تحویل مقامات قضایی شدند، گفت: ماموران در بازرسی مخفیگاه این اشتر، تعداد زیادی سلاح سرد و گرم کشف کردند.

کلاهبرداری دانشجوی اخراجی با استفاده از کافی‌نت دانشگاه

■ ایستنا:رییس پلیس فضای تولید و تبادل اطلاعات استان مرکزی از دستگیری دانشجوی اخراجی که اقدام به زاسال پیامک با مضمون برنده‌شدن تخفیف شارژ و در نهایت کلاهبرداری از افراد می‌کرد، خبر داد. «سرگرد نوروزی» گفت: ماموران در پی شکایت فردی مبنی بر برداشت مبلغ ۱۲ میلیون ریال به صورت غیرمجاز از حساب وی اقداماتشان را آغاز کردند. وی با بیان اینکه کارشناسان پلیس فتا در بررسی‌ها دریافتند بخشی از برداشت غیرمجاز از طریق سیستم‌های کافی‌نت دانشگاه ارومیه است، گفت: با توجه به رعایت نکردن نکات امنیتی در این کافی‌نت، شناسایی متهم ممکن نبود. رییس پلیس فتای استان مرکزی با بیان اینکه کارآگاهان در تحقیقات بعدی دریافتند متهم از دانشجویان اخراجی است، گفت: با انجام تحقیقات تکمیلی سرانجام این متهم دستگیر شد. نوروزی افزود: متهم در بازجویی‌ها اقرار کرد با ابتدا با معرفی خود به عنوان زن در چتر دوها، تلفن‌های افراد را به دست می‌آورد و سپس با ارسال پیامکی به این افراد با مضمون برنده‌شدن تخفیف شارژ این افراد را به این سایت که بسیار شبیه به سایت اصلی بود، هدایت و تمامی اطلاعات بانکی آنان را سرقت می‌کرد.رییس پلیس فتای استان مرکزی با بیان اینکه کارآگاهان با بررسی ای‌میل و وبسایت متهم دریافتند وی به بیش از ۴۰۰ نفر پیامک ارسال کرده است، گفت: در هماهنگی‌اشده با شرکت فروش شارژ مربوطه پیامکی مبنی بر برداشت غیرمجاز از افراد با این متنشو و تماس باآنها متانگان با پلیس فتا تاکنون ۲۰ نفر اعلام کرده‌اند که با این روش مورد سرقت قرار گرفته‌اند.

۱۸ کشته در سانحه ریلی

■ **فرانس پرس:** مقامات محلی راه‌آهن هند اعلام کردند بر اثر برخورد دو قطار در جنوب این کشور ۱۸ سرنشین آن جان خود را از دست دادند. برخورد قطار مسافری که عازم بمبائو بود با قطار باری متوقف در ایستگاه باعث شد ۳۰ نفر نیز راهی بیمارستان شوند. مدیر اطلاع‌رسانی وزارت راه و ترابری هند گفت: به نظر می‌آید لوکوموتوران قطار مسافربری بدون توجه به علامت هشدار ادامه مسیر داد اما اعلام نتیجه قطعی نیازمند بررسی‌های بیشتر است.

شرق: مردی که در پی رابطه پنهانی با همسر دوستش مرکب جنایت شده است در بازجویی‌ها نحوه ارتکاب قتل را شرح داد.

چند روز قبل مرد جوانی که گله خود را از ارتفاعات اطراف مشهد برده بود با دیدن پیکر مردی که در نزدیکی یک درخت قرار داشت به سمت آن رفت و مشاهده کرد این مرد غرق در خون است و به نظر می‌رسد مدت طولانی از مرگ او می‌گذرد. چوپان بلافاصله در تماس با مرکز فوریت‌های پلیسی ۱۱۰ موضوع را اطلاع داد.

به این ترتیب تیمی از کارآگاهی جنایی و متخصصان بررسی صحنه جرم به آدرس اعلام شده رفتند و مشاهده کردند مقتول با ضربات پی‌درپی جسمی نوک‌تیز از پا درآمده است. آثار خون در اطراف جنازه ثابت می‌کرد جنایت در همان محل اتفاق افتاده و به احتمال زیاد

شرق: پسری که برای فراری دادن برادر بازداشتی خود ماموری را به قتل رسانده بود دیروز پای میز محاکمه رفت. به گزارش خبرنگار ما، جلسه محاکمه متهمان با قرار گرفتن نماینده دادستان تهران در جایگاه شعبه ۷۱ دادگاه کیفری استان تهران آغاز شد. او گفت: ماموران پلیس در آخرین ساعات هشتم آذر سال ۸۹ باخبر شدند دو نفر از همکاران‌شان در جریان درگیری با چند مظنون به شدت زخمی شده‌اند. دو مامور که «ابوالفضل رستمزاده» و «قادر علی‌زاده» بودند به دلیل زیر گرفته‌شدن با خودرو توسط مظنونان به شدت مجروح شده بودند. ماموران بلافاصله به بیمارستان منتقل شدند. در حالی که بررسی‌ها از محل حادثه در حال انجام بود مردی سراسیمه به ماموران مراجعه کرد و گفت چند مرد مسلح ماشین پژو او را سرت کردند. این مرد گفت: پنج مرد مسلح جلو آمدند و من را به زور از ماشین پیاده و آن را سرقت کردند. با توجه به مشخصاتی که این مرد داد پلیس متوجه شد افراد مسلح همان کسانی هستند که به ماموران حمله کردند. ماموران تجسس همچنین واتی را پیدا کردند که پلاک‌های آن کنده شده بود. وقتی سوابق ماشین مورد بررسی قرار گرفت پلیس متوجه شد این خودرو متعلق به فردی سابقه‌دار به نام «پویا» است که مدتی قبل توسط پلیس بازداشت شده بود.

نماینده دادستان ادامه داد: پلیس رد پویا و دوستانش را پیگیری می‌کرد که خبر رسید یکی از ماموران در بیمارستان جان خود را از دست داد. در حالی که پرونده با عنوان قتل پیگیری می‌شد پلیس توانست پویا را شناسایی کند و از طریق این مرد چهار متهم دیگر نیز دستگیر

نجات بعد از سقوط از آشیار نیاکارا

■ **واحد مرکزی خبر:** مردی در کانادا پس از سقوط از آشیار نیاکارا زنده ماند. این مرد با حضور به موقع نیروهای امدادی، به علت زخم‌هایی که از این سقوط برداشته بود، به بیمارستان منتقل شد.

۱۸ کشته در سانحه ریلی

■ **فرانس پرس:** مقامات محلی راه‌آهن هند اعلام کردند بر اثر برخورد دو قطار در جنوب این کشور ۱۸ سرنشین آن جان خود را از دست دادند. برخورد قطار مسافربری که عازم بمبائو بود با قطار باری متوقف در ایستگاه باعث شد

قاتل فردی آشنا بوده که توانسته در یک لحظه مقتول را غافلگیر کند و او را به کام مرگ بکشد. جسد این مرد در حالی به پزشکی قانونی منتقل شد که هویت او برای پلیس نامعلوم بود.

دو روز بعد از کشف جنازه، مردی به پلیس آگاهی مراجعه کرد و طی شکایتی از مفقود شدن برادرش خبر داد. از آنجا که مشخصات برادر این فرد به جنازه مجهول‌الهویه شباهت زیادی داشت او به پزشکی قانونی معرفی شد و بعد از رویت جسد تایید کرد مقتول برادر او به نام «کاظم» است.

کارآگاهان بعد از اینکه نخستین گیره این پرونده را باز کردند به بازجویی از برادر کاظم پرداختند. او توضیح داد مقتول چند روز قبل قصد داشت همراه همسرش به یک جشن عروسی برود و از همان روز مفقود شد.

حوادث

خیانت همسر، مرد جوان را به کام مرگ کشاند

■ متهم: به دلیل رابطه با همسر دوستم این قتل را انجام دادم

افسران جنایی با دنبال کردن این سرنخ پی بردند کاظم و همسرش «هونا» روز حادثه ابتدا به خانه یکی از دوستان مقتول به نام «صمد» رفتند تا او را نیز با خود به عروسی ببرند. تحقیقات میدانی فاش کرد کاظم آن روز تا سه ساعت بعد از ورود به خانه صمد نیز زنده بود اما از آن به بعد معلوم نیست برای وی چه اتفاقی افتاد و آیا او توسط دوستش از پا درآمد یا اینکه پس از ترک خانه در دام قاتلانی دیگر گرفتار شد. تنها کسی که می‌توانست اظهارات موجود را بر طرف کند مونا بود. به همین دلیل او بازداشت شد و وقتی تحت بازجویی قرار گرفت اقرار کرد قتل به دست صمد انجام شده است. او همچنین به داشتن رابطه پنهانی با قاتل نیز اعتراف کرد.

ماموران در گام بعدی صمد را بازداشت کردند. او که ابتدا قصد داشت مقاومت کند وقتی رازش را فاش شده

قتل مامور پلیس برای فراری دادن برادر

برای آنها درخصوص این اتهامات را هم دارم. مدارک قانونی دادستانی در پرونده منعکس است. سپس اولیای دم استوار رستمزاده در جایگاه حاضر شدند و درخواست صدور حکم قصاص متهمان را مطرح و اعلام کردند به هرچه‌جوش حاضر به گذشت نیستند.

در ادامه متهم ردیف اول که پویا نام دارد از خودش دفاع کرد. او گفت: قصد به قتل رساندن مامور پلیس را نداشتم. این شب من و برادرم محمود همراه با دو دوستمان می‌رقیم که ماموران به ما مشکوک شدند. برای اینکه پلیس را منحرف کنیم چند بار به پلیس‌های مختلف پیچیدیم اما ماموران همچنان دنبال ما بودند تا اینکه ماشین را متوقف کردیم و پا به فرار گذاشتیم. البته محمود گیر افتاد. ما که دور شدیم به محمود زنگ زدیم و گفتیم به پلیس رشوه بده، گفت قبول نمی‌کنند. با پدرم تماس گرفتم و گفتیم محمود را گرفته‌اند. پدرم همراه ما آمد و به اتفاق دیگران با بلیزر و یک شورت سراغ ماموران رفتیم. نزدیک ماموران شدیم و می‌خواستیم محمود را از

پنج قاره

پیش شغلش را در یک موسسه تبلیغاتی از دست داده و تاش‌هایش برای یافتن شغل جدید بی‌فایده بود. همسر «مارکو» که شاهد حادثه بود، گفت: «قبل از جنایت من و همسر ما هم بگومگویی داشتیم و او یکبارہ دختر و پسر را در بغل گرفته، به بالکن رفت و فرزندمان را به پایین پرت کرد.» «مارکو» در دم جان باخت اما دو فرزندانش پس از انتقال به بیمارستان فوت شدند.

■ **دیلی‌میل:** مرد ایتالیایی پس از پرت‌کردن دو فرزندش از طبقه ششم ساختمان به زندگی خود پایان داد. «مارکو تورینی» ۴۱ساله که به دلیل از دست‌دادن شغلش افسرده شده بود، دست به قتل دختر- ۱۴ ماهه و پسر چهار ساله‌اش زد و در پایان خودکشی کرد. «مارکو» از ۱۸ ماه

سیاسی

فتح خرمشهر، حماسه‌ای ماندگار

چنین مجموعه‌ای از نیروهای خلاق، در قدرت دفاعی ایران غافلگیر بماند و زمانی متوجه حضور جدی چنین انسان‌هایی شود که جبهه‌هایش یکی پس از دیگری فرو می‌ریزند. همین نیروهای دواطلب بودند که با فکرها‌ی نو و بر گرفته از اندیشه پویای مکتب اسلام، که امام خمینی (ره) روایتگر آن بودند، با شجاعت و خلاقیّت تمام، دست به طرح‌ریزی‌های بزرگ و ابتکاری برای خلق عملیات‌های موثرتر زدند و خود را از طرح‌های رسمی و کلاسیک متکی بر آتش انبوه و سلاح‌های برتر نجات دادند و نحوه جنگیدن با دشمن را در میدان نبرد آموختند و خود استانه‌های دست به خلق نظر‌بیهای نوین جنگی زدند. آنها برای نجات خرمشهر، عبور از رودخانه خروشان کارون را به عنوان محور و تلاش اصلی تک خود برای عبور عدّه قویا طراحی کردند و به جای روش‌های مرسوم و متکی بر سلاح‌های پیشرفته و آتش تهیه سنگین، با اتکا به نیروهای دواطلب، به خطوط مواصلاتی دشمن حمله کردند و به جای تهاجم بر مواضع واحدهای دشمن در خرمشهر از سمت جلو و اقدام به تک جبهه‌ها، از پشت به ارتش بعثی حمله کردند و از همان راهی که نظامیان بعثی به خرمشهر حمله کرده بودند، به خرمشهر تک کرده و وارد آن شهر شدند. رزمندگان اسلام در تاکتیک خود موفق شدند تا عقبه‌های ارتش متجاوز را مورد تهاجم قرار داد و خطوط تدارکاتی او را بسته و از امتداد مرز شلمچه برای آزادی خرمشهر اقدام کنند. آنها توانستند با فتح خرمشهر، آغازی برای پایان دادن به جنگ تحمیلی بیافرینند و برای مهین عزیز افتخار ابدی کسب کنند. فتح خرمشهر پایانی بر ارزوها و مقاصد صدام و حامیانش در تحمیل جنگ بر جمهوری اسلامی ایران بود و قوای ایران را از موضع دفاعی در تاکتیک نظامی در یک موضع تهاجمی دایمی تا نزدیک به پایان جنگ قرار داد. اتخاذ این تاکتیک، توانست قدرت دفاعی جمهوری اسلامی ایران را به نحو قابل ملاحظه‌ای افزایش دهد. فتح خرمشهر آغاز ایجاد توان بازدارندگی در جمهوری

دید درباره جنایت چنین گفت: «من به مونا علاقه داشتم و او هم من را دوست داشت به همین دلیل با هم به صورت پنهانی روابطی را برقرار کردیم تا اینکه به‌این نتیجه رسیدم که بهتر است کاظم را از سر راه بردارم. روز حادثه به این ادعا که من هم می‌خواهم به جشن عروسی بروم و او مونا را به خانه‌ام کشاندم و بعد از مدتی به بهانه گشت‌وگذار او را با خودم به منطقه‌ای کوهستانی و خلوت بردم و در یک لحظه به وی حمله‌ور شدم و چند ضربه چاقو به او زدم. بعد هم جسد را همانجا رها کردم و به خانه برگشتم.» در ادامه تحقیقات، همسر مقتول به کارآگاهان گفت: «من در قتل شوهرم هیچ نقشی نداشتم البته قبول دارم با صمد در ارتباط بودم و از این رابطه به شدت پشیمان هستم.»بنا بر این گزارش در حال حاضر متهمان در بازداشت به سر می‌برند و تحقیقات از آنها ادامه دارد.

خودروی این بیرون بکشیم که آنها فهمیدند. نمی‌دانم چه شد که گلگیر ماشین با ماموران برخورد کرد. آنها زخمی شدند و روی زمین افتادند. دنده عقب گرفتم که فرار کنم دوباره روی ماموران رفتم. اصلا قصد کشتن نداشتم. در این هنگام قاضی از متهم پرسید برای چه سلاح پلیس را سرقت کردید. او گفت: به دلیل اینکه ماموران را اذیت کنیم این کار را کردیم و قصد دیگری نداشتم. او در مورد اینکه برادرش را چطور فراری داد، گفت: وقتی ماموران روی زمین افتادند در ماشین پلیس را باز کردم و او را فراری دادم. البته برادرم کاری نکرده بود و اگر به دادسرا هم می‌رفت آزاد می‌شد اما ما می‌خواستیم زودتر آزاد شود. متهم همچنین در مورد سرقت ماشین پژو گفت: وقتی داشتم فرار می‌کردیم سرعتمان خیلی زیاد بود. راننده پژو به دلیل سرعت زیادی که داشتم به ما اعتراض کرد ما هم او را پیاده و ماشین را سرقت کردیم. در ادامه پدر متهم ردیف اول که خود به اتهام معاونت در قتل در دادگاه حضور داشت برای دفاع از خود پشت تریبون حاضر شد. او گفت: وقتی پویا تماس گرفت و گفت محمود را گرفته‌اند از من خواست برای آزادی او خودم را برانسم و به اصطلاح ریش‌سفیدی کنم. من هم به همین دلیل همراه پسرانم رفتم. قرار نبود با ماموران درگیر شویم. البته زمانی که من رسیده بودم، این اتفاق افتاده بود و من با بچه‌ها فرار کردم. سپس سایر متهمان آمدند و در برابر اتهاماتی که به آنها وارد شده بود از خود دفاع کردند. با پایان یافتن دفاعیات متهمان و وکلای مدافع این‌ها هیات قضات شعبه ۷۱ برای صدور رای دادگاه وارد شور شدند.

هنگامی که برای خریدن خودرو یا «توماس ادوارد» مخالفت کرد، مورد اصابت گلوله قرار گرفت. «توماس» به پلیس گفت: «مخالفت‌های همسرم با خرید خودرو جدید باعث عصبانیتم شد و وقتی دیدم او با تهدید اسلحه نیز حاضر به همراهی نشد چهار بار به سمتش شلیک کردم.» توماس پس از تیراندازی با خواهرش تماس گرفت و موضوع را به او اطلاع داد سپس به اداره پلیس رفت و به قتل همسرش اعتراض کرد. او بازپرس گفت: مدت یک هفته بعد که با همسرم در مورد خریدن خودرو جدید مشاجره داشتیم، ادوارد در سال ۲۰۰۱ و ۲۰۰۵ میلادی نیز به دلیل خشونت خانگی راهی زندان شده بود.

اسلامی ایران است. به طوری که نیروهای مسلح کشور پس از این مقطع از جنگ توانستند بر صنت دفاعی خود تکیه و برای ساخت تسلیحات مورد نیاز، برنامه‌ریزی کنند. فتح خرمشهر امیده‌های قدرت‌های شیطانی برای پیروزی رژیم بعثی را بر جمهوری اسلامی ایران به یأس مبدل کرد و سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده از سوی استکبار جهانی و کشورهای پولدار غربی روی رژیم بعثی عراق و صدام را کپشورهای شکست خورده‌ای بود که قدرت‌های سرمایه‌گذار استکباری هزینه‌های بیشتری را برای حفظ صدام متحمل شوند. تقویت ارتش عراق در این دوران موجب شد تا پس از پایان جنگ تحمیلی، شرارت صدام در حمله ارتش عراق به کویت، دامن حامیان عرب رژیم بعثی را هم بگیرد. در واقع با فتح خرمشهر هر بود که اطمینان از پیروزی دشمن و انکام مآذین جمهوری اسلامی ایران در ذهن جهانیان عوض شود و احتمال پیروزی جمهوری اسلامی ایران و تسلیم عراق در افکار عمومی و در ذهن سیاستمداران مطرح شد. آنها احساس کردند که با فتح خرمشهر، باید استراتژی «مهار انقلاب اسلامی از طریق جنگ تحمیلی»، به راهبرد «عدم توسعه پیروزی جمهوری اسلامی ایران» و «جولگیری از تسکت عراق» تبدیل شود.

پس روز سوم خرداد یک حماسه ملی برای آحاد مردم ایران است؛ روز حماسه شکوهمند حضور یک ملت در عرصه سرنوشت خویش است، روز پیوند پایدار و ناگسستنی امام بزرگوار امت با امت بزرگ امام است، روز فداکاری‌های شگفت‌انگیز و روز تضمین عزت ملت بزرگ ایران است، روز بزرگداشت خاطره و دفرمانده شهید سپاه خرمشهر، محمد جهان‌آرا و دکتر موسوی است، روز یادآوری از چهره‌های درخشان ۴۴۶ شهید، ۴۴ جوادبلاثر، ۱۰۴ آزاده ۱۲۶ جانباز خرمشهری و حدود شش هزار شهید عملیات بیت‌المقدس است.

سوم خرداد را گرایی می‌داریم تا تفراموش نکنیم که ریشه عظمت ملت ایران در کجاست، به فتح خرمشهر به عنوان یک روز بزرگ می‌نگریم تا همواره نسبت به پیشاتازان جهاد و شهادت‌ادای دین کنیم، تا بدانیم که آزادی ما، استقلال ما و حفاظت و تعامیت ارضی ما در درجه اول مروه و مدیون خون شهیدان و مقاومت رزمندگان اسلام است.

نگاه

حقوق کیفری بین‌الملل در قوانین ایران

شاپور اسماعیلیان
وکیل دادگستری

■ در شماره گذشته توضیحاتی درباره حقوق کیفری بین‌الملل داده شد اکنون ارائه این بحث را با توجه به قوانین ایران پی خواهیم گرفت. اگرچه در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰، زمینه قواعد حقوق کیفری بین‌المللی، مقراتی وضع شده که باینگر توجه قانون‌گذار به برخی از اصول حاکم در این شاخه از حقوق است، در زمینه مقررات مربوط به اصل صلاحیت حقوقی اسمی از جنبه مثبت یا منفی، این مقررات قبیل انتقاد است که برای اجتناب از اطاله کلام و به علت بداهت موضوع جزئیات اصولی که مورد مناقشه نیست، بیان نمی‌شود. همان‌طوری که اشاره شد، مطابق ماده سه قانون یاد شده و همین‌طور ماده ۲همان قانون به عنوان مکمل، اصل صلاحیت سرزمینی در حقوق کیفری ایران پذیرفته شده و تمام کسانی که در قلمرو حاکمیت زمینی، دریا‌یی و هوایی جمهوری اسلامی ایران مرتکب جرم شوند قوانین جزایی ایران درباره آنان اعمال می‌شود. مگر در موارد استثنایی؛ یکی از راحل‌های تکمیلی در جهت رفع نقص صلاحیت سرزمینی، اصل صلاحیت شخصی است. زیرا «این اصل در مواردی مطرح می‌شود که مرتکب یا مجنی‌علیه جرم، تبعه یک کشور بوده و کشور مزبور به لحاظ عدم اجرای اصل صلاحیت سرزمینی از طرف کشور محل وقوع جرم، خود را صالح به تعقیب و رسیدگی و مجازات موضوع بداند.» به عنوان مثال دیپلمات تبعه ایرانی که به لحاظ موازینت سیاسی در کشور محل ماموریت، مورد تعقیب و مجازات قرار نگرفته است، پس از مراجعت به خاک ایران، با اعمال اصل صلاحیت شخصی مورد محاکمه و مجازات قرار می‌گیرد. بدیهی است «خصوصیت عمده اصل صلاحیت شخصی این است که در صورت سکون و سکوت و عدم اجرای اصل صلاحیت سرزمینی وارد عمل می‌شود» گذشته از این برابر ماده ۵ قانون مذکور «هر ایرانی یا بیگانه‌ای که در خارج از قلمرو حاکمیت ایران مرتکب ۴ جرم خاص شود و در ایران یافت شود یا با این مسترد شود طبق قانون مجازات جمهوری اسلامی ایران مجازات می‌شود» ماده ۷ این قانون که در واقع مورد بحث اصلی این نوشتار است، می‌گوید: «علاوه بر موارد مذکور در مواد ۵ و ۶ که نبرای به ذکر این مواد نبوده» هر ایرانی که در خارج ایران مرتکب جرمی شود و در ایران یافت شود طبق قوانین جزایی جمهوری اسلامی ایران مجازات خواهد شد.» مقررات این ماده، ناظر به جنبه مثبت اصل صلاحیت شخصی است به این معنی که براساس مقررات این ماده، هر ایرانی در خارج از حاکمیت جمهوری اسلامی ایران (هرچند در محلی خارج از حاکمیت دولت‌ها مانند آب‌های آزاد) مرتکب عملی شود که به موجب قوانین جزایی ایران جرم محسوب می‌شود به شرط یافت شدن در ایران مطابق قوانین جزایی ایران مجازات خواهد شد. مفاد این ماده از این حیث نیز قابل انتقاد است که با توجه به اطلاق آن، چنانچه مرتکب جرم در محل ارتکاب مورد محاکمه و مجازات قرار گرفته باشد، در صورت یافت شدن در ایران، مانعی برای رسیدگی مجدد و مجازاتی وی وجود ندارد. از سوی دیگر مقررات این ماده و دیگر قانون مجازات اسلامی، در مورد جنبه منفی اصل صلاحیت شخصی ساکت است. جنبه منفی اصل صلاحیت شخصی، وقتی تحقق پیدا می‌کند که تبعه کشوری در خارج از حاکمیت دولت متبوع خود مجنی‌علیه یا برده‌شده جرمی واقع شود که به این جنبه صلاحیت شخصی، (جنبه معقولی یا انفعالی) نیز گفته می‌شود. از آنجایی که برابر ماده ۵ قانون یاد شده، اتباع بیگانه در خارج از ایران تنها به دلیل جرایم احصا شده و معدودی که علیه منافع واقعی و اساسی دولت ایران مرتکب می‌شوند به شرط یافت شدن در ایران با استرداد قابل مجازات‌اند، قانون‌گذار مقرراتی از لحاظ جنبه منفی اصل صلاحیت شخصی برای بیگانگان به سه دلیل ارتکاب جرم علیه اتباع ایرانی در خارج از ایران، وضع نکرده است و این درحالی است که اغلب کشورها در مقررات کیفری داخلی خود، این جنبه را رعایت کرده‌اند. بنابراین چنانچه یک تبعه ایرانی در خارج از ایران بزه‌یده، کلاهبرداری یا سرقت یا مورد ایراد صدمه بدنی شدید قرار گیرد یا حتی به قتل برسد، تنها مرجع رسیدگی به جرایم ارتکابی تبعه دولت خارجی محل وقوع جرم است و به فرض یافت شدن متهم بیگانه در ایران و اعلام شکایت بزه‌یده یا زیان‌دیدگان هیچ نص قانونی برای امکان رسیدگی به اتهام تبعه بیگانه، در مراجع قضایی ایران وجود ندارد و در صورتی که بنا به ملاحظات مرجع قضایی دولت محل وقوع جرم نخواهد یا نتواند به اتهام تبعه خارجی رسیدگی یا او را مجازات کند، این امر موجب می‌شود قانون‌گذار ایرانی از تصویب مقررات (بعد از تصویب قانون مجازات اسلامی سال ۱۳۷۰) معضلات قضایی ایجاد ندهد برای اتباع ایرانی به‌ویژه در کشورهای همجوار ایران، در مواقعی که برخی از آنان با اتباع خارجی جرایم مشابه آن واقع شده‌اند، خود موید این واقعیت است که غفلت قانون‌گذار ایرانی از تصویب مقررات (بعد از زمینه جنبه منفی اصل صلاحیت شخصی، موجب تضرر این نوع اتباع ایرانی و عدم حمایت از آنان در قبال جرایم ارتکابی اتباع بیگانه علیه آنها شده است که این فرایند با اصول و مقررات حقوق کیفری بین‌المللی سازگاری ندارد. اما قانون مجازات اسلامی جدید که قریبا به مرحله اجرا در خواهد آمد، توندیشش این است که در برخی از مقررات جدید با احتساب مجازات اتباع ایرانی بابت جرایم ارتکابی در خارج از ایران یا لازم‌رایه دانستن حکم تبرئه متهم در محل وقوع جرم یا پیش‌بینی موارد دیگر، تحولی در زمینه مقررات حقوق کیفری بین‌المللی صورت گرفته است که در فرصت مناسب تفصیل آن بیان خواهد شد.